Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2026Z21356

Vragen van de leden **Van der Maas** en **Nobel** (beiden VVD) aan de Ministers van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de verkoop van de Commandopost Clingendael (Seyss-Inquartbunker)* (ingezonden 7 oktober 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met de recente ontwikkelingen rond de verkoop van de Commandopost Clingendael, waaronder de uitsluiting van één van de deelnemende partijen, de daaropvolgende juridische procedure en het feit dat zolang deze procedure loopt niet definitief tot gunning kan worden overgegaan?

Vraag 2
De toenmalige Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelde in 2023 dat het niet nodig was het verkoopproces te stoppen, omdat dit proces «zorgvuldig [was] vormgegeven», terwijl het kabinet daarnaast stelde dat het erfgoedbelang voldoende werd geborgd door onder andere toepassing van de Leidraad Afstoot Monumenten en betrokkenheid van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE); zijn beide Ministers, gezien het verloop van de procedure sindsdien met een uitsluiting van een partij en een juridische procedure, nog steeds van oordeel dat de verkoopprocedure voldoende zorgvuldig en robuust is om tot vervreemding van dit bijzondere rijksmonument over te gaan? Zo ja, waarop baseren zij dat oordeel?

Vraag 3
Bent u bereid, mede gezien de lopende juridische procedure en de onomkeerbaarheid van verkoop, toe te zeggen dat niet tot definitieve gunning of levering van de Commandopost Clingendael wordt overgegaan voordat deze Kamervragen zijn beantwoord en de Kamer zich over de ontstane situatie heeft kunnen uitspreken? Zo nee, waarom acht u het verantwoord om bij een rijksmonument van deze betekenis een onomkeerbare beslissing te nemen voordat duidelijkheid bestaat over de zorgvuldigheid van de gevolgde procedure?

Vraag 4
Bent u bereid de ontstane situatie aan te grijpen om opnieuw te beoordelen of voortzetting van de huidige verkoopprocedure nog in het publieke belang is en, indien onvoldoende kan worden gegarandeerd dat sprake is van een

zorgvuldige en concurrerende selectie van kwalitatief geschikte herbestemmingsplannen, niet tot gunning over te gaan en een nieuwe openbare procedure te starten?